

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **M. P.**, zast. Mgr. Rostislavem Šustkem, advokátem, se sídlem Vladislavova 17, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Policejní prezidium České republiky,** se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 11. 2010, č. j. 8 Ca 213/2008 - 54,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 2880 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Rostislava Šustka.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ředitele Policie České republiky, Správy hlavního města Prahy, ve věcech kázeňských ze dne 2. 8. 2007, č. 3047/2007, ve znění oznámení o opravě ze dne 6. 9. 2007, č. 3510/2007, byl žalobce podle § 189 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „služební zákon"), a podle § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon"), uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. l) přestupkového zákona. Tohoto přestupku se dopustil tím, že dne 23. 5. 2007 kolem 22:22 hod. při jízdě se služebním motorovým vozidlem tov. zn. Škoda Octavia RZ: X v barvách Policie ČR za užití výstražného světla modré barvy v Praze 4, po ulici Klíčové ve směru od ul. Blažimské ke křižovatce s vjezdem a výjezdem z areálu Daimler Chrysler, nepřizpůsobil rychlost

jízdy a po odbočení vpravo vyjel na chodník po levé straně vozovky a zde narazil do sloupku DZ P4. Při předmětné dopravní nehodě nedošlo ke zranění osob, došlo pouze k hmotné škodě na služebním vozidle ve výši 15 000 Kč a ke škodě na sloupku. Alkohol byl u řidiče vyloučen dechovou zkouškou. Technická závada - selhání brzdného systému - byla sice uplatněna, ale byla vyloučena znaleckým posudkem znalce Ing. Ťoupalíka ze dne 25. 5. 2007. Tímto svým jednáním žalobce porušil ustanovení § 4 písm. a), b), § 5 odst. 1 písm. b), § 18 odst. 1 a § 41 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu"). Za tento skutek byl žalobci podle § 51 služebního zákona uložen kázeňský trest - pokuta ve výši 1500 Kč.

Policejní prezident rozhodnutím ve věcech služebního poměru ze dne 19. 3. 2008, č. j. PPR-1313/K-PK-2007, zamítl odvolání žalobce a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí o odvolání policejní prezident nepřisvědčil tvrzení žalobce, že pronásledoval řidiče, který ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu, a proto nemohl porušit § 4 písm. a), b) zákona o silničním provozu, podle nichž je každý povinen chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, a řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích. Tato ustanovení totiž nenáležejí do taxativně vymezených pravidel, která podle § 41 zákona o silničním provozu není povinen dodržovat řidič vozidla užívající při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností zvláštního výstražného světla modré barvy, případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení. I takový řidič je dále podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu povinen se plně věnovat řízení vozidla a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích. Rychlost jízdy pak podle § 18 odst. 1 téhož zákona musí přizpůsobit svým schopnostem, vlastnostem vozidla, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat, přičemž smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled. Navíc i řidiči vozidla s právem přednostní jízdy je v § 41 odst. 1 zákona o silničním provozu uložena povinnost dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Porušení uvedených ustanovení zákona o silničním provozu pak nelze podle odvolacího orgánu považovat za sporné.

Dále policejní prezident uvedl, že žalobce uplatnil jako příčinu vzniku dopravní nehody technickou závadu brzdového systému služebního vozidla, čemuž však výroková část rozhodnutí správního orgánu prvního stupně neodpovídala. Tuto zjevnou nesprávnost však prvoinstanční orgán opravil oznámením ze dne 6. 9. 2007, č. 3510/2010, které bylo vydáno podle § 181 odst. 8 služebního zákona. S ohledem na uvedené tvrzení žalobce si policejní orgán vyžádal znalecký posudek Ing. Josefa Ťoupalíka. Tento znalec žádnou technickou závadu při prohlídce služebního vozidla nezjistil a konstatoval, že automobil byl ovladatelný a že předcházející způsob jízdy uvedený žalobcem neměl a ani nemohl mít žádný vliv na brzdný účinek. Žalobce sice prohlásil, že se závěry znaleckého posudku nesouhlasí a v dané záležitosti pověřil jednat JUDr. K. Plná moc k zastupování však nebyla předložena a žalobce ani zmíněný zástupce v uvedeném směru nenavrhli žádné důkazy. Navíc z příslušné fotodokumentace je jasně patrné místo vyjetí levého předního kola na chodník, odkud dále pokračuje brzdná stopa, která končí pod uvedeným kolem. Na

situačním plánku místa dopravní nehody je pak od příslušného bodu vyznačena brzdná stopa, která končí v místě levého předního kola. Podle odvolacího orgánu bylo tedy prokázané, že příčinou vzniku dopravní nehody nebyla technická závada brzdového systému.

V závěru odůvodnění rozhodnutí o odvolání policejní prezident uvedl, že žalobce byl v řízení o přestupku seznámen se spisovým materiálem a skutečnostmi, které se mu kladou za vinu. Zároveň mu byla dána možnost se k věci vyjádřit. Před uložením kázeňského trestu byl skutkový stav věci zjištěn úplně a přesně. Je tedy nepochybné, že se žalobce svým jednáním dopustil přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. l) přestupkového zákona. Kázeňský trest pak odpovídá charakteru přestupku, jeho závažnosti a způsobenému následku. Z těchto důvodů policejní prezident odvolání žalobce zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

V žalobě proti uvedenému rozhodnutí o odvolání žalobce také namítl, že služební vozidlo řídil při pronásledování motocyklu, jehož řidič agresivní jízdou ve vysoké rychlosti ohrožoval ostatní vozidla, přičemž při stíhání tohoto motocyklisty neohrozil ani neomezil jiného účastníka silničního provozu. Dále poukázal na to, že služební funkcionář oznámením ze dne 6. 9. 2007, č. 3510/2007, nahradil výrok a odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí zněním zcela odlišným, neboť namísto pasáže *„Technická závada, jako příčina dopravní nehody, nebyla ani zjištěna ani uplatněna.“* použil text *„Technická závada - selhání brzdného systému byla sice uplatněna, ale byla vyloučena znaleckým posudkem znalce Ing. Ťoupalíka ze dne 25. 5. 2007.“* Tím však porušil § 181 odst. 8 služebního zákona, které umožňuje opravit jen chyby v psaní, počtech a jiné zřejmé nesprávnosti písemného vyhotovení rozhodnutí, a nikoliv provádět věcné zásahy do jeho výroku či odůvodnění. Rovněž žalobce namítl nesprávnost závěru znaleckého posudku o absenci technické závady služebního vozidla. Na ni podle další žalobní námitky poukázal již ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 22. 7. 2007. Ve stejný den pak došlo také k zahájení řízení o přestupku a k podání návrhu služebnímu funkcionáři na uložení kázeňského trestu, v důsledku čehož nemohl plně uplatit právo účastníka řízení vyjádřit se před vydáním rozhodnutím k jeho podkladům a navrhovat důkazy.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 4. 11. 2010, č. j. 8 Ca 213/2008 - 54, rozhodnutí policejního prezidenta o odvolání zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V odůvodnění tohoto rozsudku soud uvedl, že jedná-li se o zjevnou nesprávnost písemného vyhotovení rozhodnutí, lze opravným oznámením tuto vadu odstranit, jako tomu bylo i v inkriminovaném případě. Tvrzení žalobce o technické závadě služebního vozidla bylo vyvráceno znaleckým posudkem. Žalobce se s jeho obsahem seznámil, jak je zřejmé z protokolu ze dne 22. 7. 2007, avšak proti němu nevznesl žádné konkrétní námitky a nepředložil ani avizovanou plnou moc udělenou advokátovi. Žalovaná se však podle soudu nevypořádala s námitkou o pronásledování nebezpečného motocyklisty, kterou žalobce vznášel po celou dobu řízení o kázeňském přestupku. Přitom o sledování motocykly se zmínil i žalobcův spolujezdec D. B. v úředním záznamu o podání vysvětlení ze den 24. 5. 2007 a je nesporné, že žalobce při plnění tohoto služebního úkolu užil rychlostní signál. V dané věci tedy žalovaná vůbec neřešila, zda žalobce překročil právě ta pravidla silničního provozu, která musel dodržovat i jakožto řidič s právem přednostní jízdy, anebo se jednalo o dopravní nehodu vyplývající z plnění služebního úkolu. Z těchto důvodů je podle soudu

nutné považovat rozhodnutí o odvolání za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V dalším řízení proto soud zavázal žalovanou, aby tento nedostatek odstranila a s uvedenou námitkou se řádně vypořádala.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítla, že v rámci řízení o kázeňském přestupku nebyla užita ustanovení právních předpisů, v nichž jsou stanoveny výjimky pro řidiče s právem přednosti v jízdě. Aplikací příslušných právních předpisů obsažených v rozhodnutí se služební funkcionář fakticky zabýval otázkou plnění služebních úkolů, což sice výslovně neuvedl, avšak z celkového obsahu jeho rozhodnutí to zřetelně vyplývá. Z rozhodnutí služebního funkcionáře dále plyne, že žalobce při dopravní nehodně způsobil škodu na majetku jiných osob a nelze ho vyvinit kvůli pronásledování řidiče, který ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu. Žalobce společně se spolujezdcem D. B. uvedli, že přijížděli na místo poté, co už zde byla jiná policejní hlídka, přičemž řidič motocyklu ho měl odstavený před výjezdovou závorou a byl v době příjezdu žalobce zajištěn policistou D. Tato skutečnost je popsána ve spisovém materiálu a není nikým zpochybněna. Soud přitom v tomto směru vycházel jen z jednoho úředního záznamu, i když součástí spisu je více listin, které se vzájemně doplňují a dotvářejí průběh celé události.

Dále stěžovatelka namítla, že § 4 písm. a), b), § 5 odst. 1 písm. b) a § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu nepatří mezi výjimky, kterými by se žalobce nebyl povinen řídit. Pravidla silničního provozu v nich uvedená byl tedy povinen dodržovat, i když byl řidičem s právem přednosti v jízdě, neboť v opačném případě by nemohlo být zabráněno nežádoucím excesům takových řidičů spočívajícím v jejich nekontrolovatelné jízdě a v jejich následném vyvinění. V projednávané věci žalobce minimálně ohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, neboť způsobil škodu na vozidle a dopravní značce nedbáním potřebné opatrnosti spočívající v schopnosti zastavit vozidlo na vzdálenosti, na kterou by měl rozhled, a nepřizpůsobením jízdy svých schopnostem, vlastnostem vozidla, dopravně technickému stavu komunikace a jiným okolnostem, jež měl předvídat. Znalecký posudek přitom odstranil veškeré pochybnosti o technickém stavu vozidla.

S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 11. 2010, č. j. 8 Ca 213/2008 - 54, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že v ní nejsou obsaženy žádné nové argumenty. Dále poukázal na § 190 odst. 7 služebního zákona, který stanoví, že odvolací orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v rozsahu, jaký je uveden v odvolání. V dané věci však takto stěžovatelka nepostupovala, neboť se nevypořádala se všemi odvolacími námitkami, zejména pak s tvrzením, že při předmětné nehodě byl pronásledován motocykl, jehož řidič svou agresivní jízdou ve vysoké rychlosti ohrožoval ostatní

účastníky silničního provozu. Rovněž tak stěžovatelka pominula námitku, podle níž ze strany řidiče služebního vozidla nedošlo k ohrožení ani omezení jiného účastníka provozu na pozemních komunikacích. S ohledem na tyto skutečnosti žalobce navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Pod důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., na který stěžovatelka poukázala, lze podřadit všechna tvrzení v ní obsažená, jelikož v nich bylo namítnuto nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ohledně jím učiněného závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované.

Nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nedostatek důvodů je dána tehdy, pokud odůvodnění rozhodnutí je nedostatečné ve smyslu rozsahu či přesvědčivosti. Z úkonů, které byly učiněny před zahájením řízení o kázeňském přestupku, jednoznačně vyplývá, že služební vozidlo před dopravní nehodou pronásledovalo motocyklistu, který rychlostí a agresivitou ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu. Tuto skutečnost však správní orgán prvního stupně v odůvodnění rozhodnutí ze dne 2. 8. 2007, č. 3047/2007, vůbec nezmínil.

Policejní prezident uvedenou okolnost předcházející vzniku dopravní nehody v odůvodnění rozhodnutí o odvolání ze dne 19. 3. 2008, č. j. PPR-1313/K-PK-2007, nepominul a k odvolací námitce na ni reagoval. Ve vztahu k pronásledování motocyklisty služebním vozidlem řízeným žalobcem však odvolací orgán jen konstatoval, že řidič s právem přednostní jízdy není povinen dodržovat pouze ta ustanovení zákona o silničním provozu, která jsou taxativně stanovena v jeho § 41 odst. 1. V něm nejsou zmíněna ustanovení § 4 písm. a), b), § 5 odst. 1 písm. b) a § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu, z čehož odvolací orgán bez dalšího dovodil jejich porušení. Dále policejní prezident, opět bez bližší argumentace, učinil závěr o nedodržení samotného § 41 odst. 1 zákona o silničním provozu, podle něhož je i řidič vozidla s právem přednosti v jízdě povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Odvolací orgán se však v žalobou napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval povahou, obtížností, průběhem a všemi následky žalobcova služebního zákroku. V důsledku toho nemohl náležitě zhodnotit, zda s přihlédnutím ke všem okolnostem případu se žalobce plně věnoval řízení služebního vozidla, zda sledoval situaci v provozu na pozemních komunikacích, zda rychlost jízdy přizpůsobil zákonným požadavkům a zda dbal potřebné opatrnosti. Bez tohoto posouzení však nebylo možné dospět k závěru o tom, že žalobce spáchal přestupek z nedbalosti a je tak za něho kárně odpovědný (§ 3 a § 4 odst. 1 zákona o přestupcích). Policejní prezident však poukázal jen na způsobení škody na majetku při dopravní nehodě, což je z hlediska posouzení naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku naprosto nedostačující, a to obzvláště za situace, kdy žalobce namítl, že při služebním zákroku neohrozil ani neomezil ostatní účastníky silničního provozu. Teprve až v kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, že k dopravní nehodě došlo v době

odstavení motocyklu a příjezdu jiné policejní hlídky. Na uvedení rozhodného důvodu žalobou napadeného rozhodnutí až v přezkumném soudním řízení však nelze brát zřetel (srov. kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002 - 25, publikovaný pod č. 73/2004 Sb. NSS). Navíc i průběh závěrečné fáze služebního zákroku ponechává ještě určitý prostor k úvaze, že se žalobce vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům nedopustil dopravní nehody ani z nevědomé nedbalosti. Závěrem posudku znalce, podle něhož nebyla dopravní nehoda zapříčiněna selháním brzdového systému služebního vozidla, ani postupem správních orgánů vztahujícím se k této otázce se pak nelze zabývat, neboť příslušnou žalobní námitku neshledal Městský soud v Praze důvodnou a nyní projednávanou kasační stížnost podala žalovaná. Touto problematikou se tak bude moci Nejvyšší správní soud zabývat až k případné kasační stížnosti žalobce podané po skončení eventuálního řízení o žalobě proti novému rozhodnutí policejního prezidenta o odvolání.

Lze uzavřít, že odůvodnění rozhodnutí policejního prezidenta ze dne 19. 3. 2008, č. j. PPR-1313/K-PK-2007, postrádá rozhodný důvod pro výrok, bez něhož nelze dojít k učiněnému závěru o porušení § 4 písm. a), b), § 5 odst. 1 písm. b), § 18 odst. 1 a § 41 odst. 1 zákona o silničním provozu. Městský soud v Praze tedy nepochybil, když toto rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost zrušil. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. proto nebyl naplněn.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

Žalobce měl v řízení před Nejvyšším správním soudem plný úspěch, a proto soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil stěžovatelce povinnost zaplatit mu do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce náhradu nákladů o kasační stížnosti ve výši 2880 Kč, která se skládá z částky 2100 Kč za jeden úkon právní služby [vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 22. 2. 2011 podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění vyhlášky č. 276/2006 Sb.], z částky 300 Kč za s tím související režijní paušál (§ 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 276/2006 Sb.) a z částky 480 Kč odpovídající 20 % dani z přidané hodnoty, jíž byl advokát povinen podle zvláštního právního předpisu odvést z odměny za zastupování a náhrad, jež byly vyjmenovány. Nejvyšší správní soud přitom odměnu za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti advokátem nemohl stanovit podle vyhlášky č. 484/2000 Sb., jak bylo žalobcem požadováno. Podle § 35 odst. 2 věty druhé s. ř. s. se totiž při určení výše odměny za zastupování užije obdobně zvláštní právní předpis, jímž jsou stanoveny odměny a náhrady advokátům za poskytování právních služeb, přičemž tímto právním předpisem je právě vyhláška č. 177/1996 Sb.

Nejvyšší správní soud rozhodl o věci samé, a proto se již nemusel zabýval návrhem stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. května 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu